

Eksamenssæt A 2009

Opgave 1 (10%)

- 1.a Et diskret optaget EKG signal filtreres med et LTI filter for at reduceres støjen. Det ufilterede signal $x[n]$ og det filtrerede signal $y[n]$ ses i tidsdomænet på figur 1. Figur 2 afbilder det ufilterede signal og det filtrerede signal i frekvensdomænet. Figur 3 viser frekvens amplitude responsen og group delay fra fire LTI filtre. Hvilket af de fire filter a,b,c eller d er benyttet til at filtrere $x[n]$ når outputtet blev $y[n]$?

Begrund dit svar, ubegrundede svar tæller ikke.

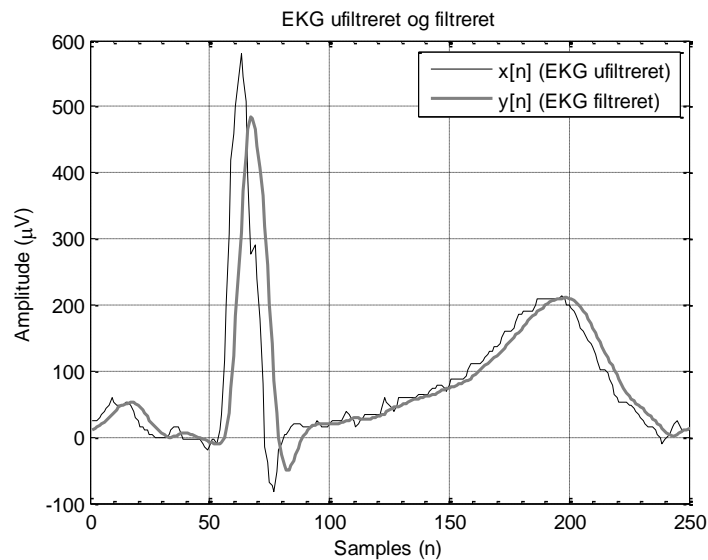

Fig. 1 EKG ufilteret og filteret

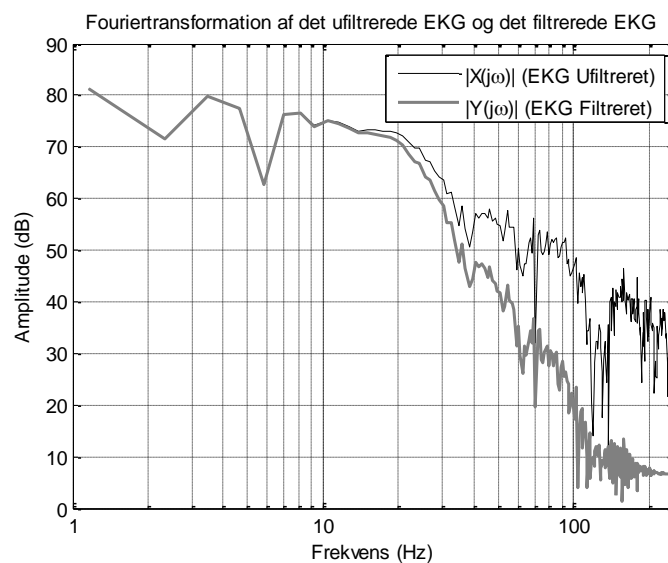

Fig. 2 Fouriertransformation af det ufilterede EKG og det filtrerede EKG (*OBS bemærk Y akser er i dB*)

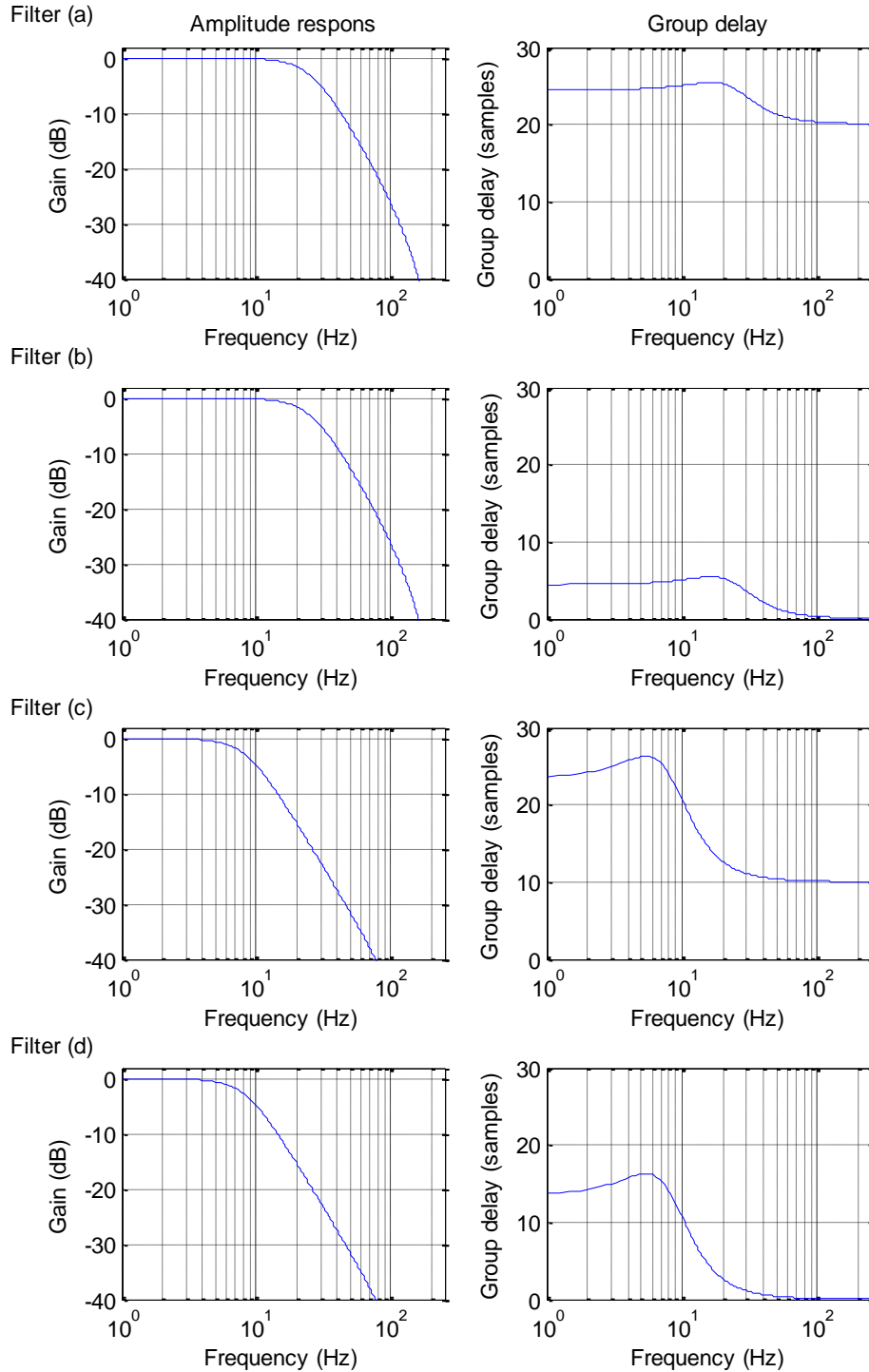

Fig. 3 frekvens amplitude responsen og group delay af fire filtre. (*OBS bemærk Y akserne er i dB*)

Opgave 2 (15%)

Et LTI system har en impulsrespons beskrevet ved:

$$h[n] = -\left(\frac{3}{8}\right)^n u[n]$$

2.a Er systemet kausalt og stabilt?

Systemet er kausalt da impulsresponsen er højresiddet og stabilt fordi impulsresponsen konvergerer og derfor er absolut summérbart

Et output fra systemet er defineret ved:

$$y[n] = \frac{3}{5}\left(\frac{3}{8}\right)^n u[n] - \frac{8}{5} u[n]$$

2.b Find z transformationen $H(z)$ af impulsresponsen og z transformationen $Y(z)$ af outputtet

Da $h[n]$ og $y[n]$ er højre siddet er ROC $|z| > |a|$

$$H(z) = \frac{-1}{1 - \frac{3}{8}z^{-1}}$$
$$Y(z) = \frac{\frac{3}{5}}{1 - \frac{3}{8}z^{-1}} - \frac{\frac{8}{5}}{1 - z^{-1}} = \frac{\frac{3}{5}(1 - z^{-1}) - \frac{8}{5}(1 - \frac{3}{8}z^{-1})}{(1 - \frac{3}{8}z^{-1})(1 - z^{-1})} = \frac{-1}{(1 - \frac{3}{8}z^{-1})(1 - z^{-1})}$$

2.c Hvad var inputtet $x[n]$ til systemet når outputtet var $y[n]$?

$$X(z) = \frac{\frac{-1}{(1 - \frac{3}{8}z^{-1})(1 - z^{-1})}}{\frac{-1}{1 - \frac{3}{8}z^{-1}}} = \frac{-1(-1 - \frac{3}{8}z^{-1})}{(1 - \frac{3}{8}z^{-1})(1 - z^{-1})} = \frac{1}{1 - z^{-1}}$$

$$x[n] = u[n] \quad (\text{en step funktion})$$

Opgave 3 (15%)

Input output relation er for et kausalt LTI system angivet ved følgende differensligning

$$y[n] = x[n] - \frac{1}{2}x[n-1] - \frac{1}{20}y[n-1] + \frac{1}{20}y[n-2]$$

3.a Bestem overførselsfunktionen $H(z)$

$$y[n] + \frac{1}{20}y[n-1] - \frac{1}{20}y[n-2] = x[n] - \frac{1}{2}x[n-1]$$

$$Y(z) \left(1 + \frac{1}{20}z^{-1} - \frac{1}{20}z^{-2}\right) = X(z) \left(1 - \frac{1}{2}z^{-1}\right)$$

$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{\left(1 - \frac{1}{2}z^{-1}\right)}{\left(1 + \frac{1}{20}z^{-1} - \frac{1}{20}z^{-2}\right)} = H(z)$$

3.b Find og skitser poler, nulpunkter og konvergensområdet

Beregning af rødder

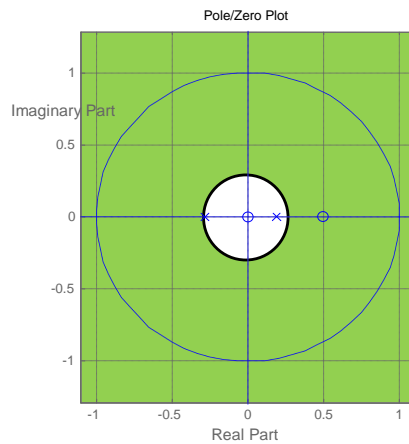
$$k = z^{-1}: \quad \left(1 + \frac{1}{20}k - \frac{1}{20}k^2\right) = 0 \text{ dermed er rødderne til } k: k = -1/4 \text{ og } k = 1/5$$

$$\text{rødder til } z: z = -\frac{1}{4} \text{ og } z = \frac{1}{5}$$

$$H(z) = \frac{\left(1 - \frac{1}{2}z^{-1}\right)}{\left(1 + \frac{1}{20}z^{-1} - \frac{1}{20}z^{-2}\right)} = \frac{\left(1 - \frac{1}{2}z^{-1}\right)}{\left(1 + \frac{1}{4}z^{-1}\right)\left(1 - \frac{1}{5}z^{-1}\right)}$$

Nulpunkt er $z=1/2$

system er kausalt og derfor er funktionen højre siddet, hvilket medfører at $ROC > |1/4|$

3.c Er systemet stabilt?

Ja enheds cirklen ligger i ROC

3.d Bestem systemets impuls respons $h[n]$

Løsning af anden grads polynomia

$$ax^2 + bx + c = 0$$

$$r = b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}$$

$$H(z) = \frac{(1 - \frac{1}{2}z^{-1})}{(1 + \frac{1}{4}z^{-1})(1 - \frac{1}{5}z^{-1})} = \frac{A}{(1 + \frac{1}{4}z^{-1})} + \frac{B}{(1 - \frac{1}{5}z^{-1})}$$

$z=1/5$

$$\frac{(1 - \frac{1}{2}z^{-1})}{(1 + \frac{1}{4}z^{-1})} = \frac{A(1 - \frac{1}{5}z^{-1})}{(1 + \frac{1}{4}z^{-1})} + B$$

$$\frac{(1 - \frac{1}{2}(\frac{1}{5})^{-1})}{(1 + \frac{1}{4}(\frac{1}{5})^{-1})} = -\frac{2}{3} = B$$

$z=-1/4$

$$\frac{(1 - \frac{1}{2}z^{-1})}{(1 - \frac{1}{5}z^{-1})} = A + \frac{B(1 + \frac{1}{4}z^{-1})}{(1 - \frac{1}{5}z^{-1})}$$

$$\frac{(1 - \frac{1}{2}(-\frac{1}{4})^{-1})}{(1 - \frac{1}{5}(-\frac{1}{4})^{-1})} = \frac{5}{3} = A$$

$$H(z) = \frac{(1 - \frac{1}{2}z^{-1})}{(1 + \frac{1}{4}z^{-1})(1 - \frac{1}{5}z^{-1})} = \frac{\frac{5}{3}}{(1 + \frac{1}{4}z^{-1})} + \frac{-\frac{2}{3}}{(1 - \frac{1}{5}z^{-1})}$$

$$h[n] = \frac{5}{3} \left(-\frac{1}{4}\right)^n u[n] - \frac{2}{3} \left(\frac{1}{5}\right)^n u[n]$$